

Số: 10 /TB-VC2-V3

Đà Nẵng, ngày 14 tháng 12 năm 2019

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

Vụ án hành chính về “Khiếu kiện Quyết định hành chính về phê duyệt phương án bồi thường khi Nhà nước thu hồi đất”

Thông qua công tác kiểm sát xét xử phúc thẩm án hành chính, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng thấy cần rút kinh nghiệm đối với vụ kiện Quyết định hành chính giữa Người khởi kiện Ông Dương Văn Thi trú tại 113 Nguyễn Phúc Chu, phường Thành Nhất, thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk với Người bị kiện Ủy ban nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk.

1. Nội dung vụ án:

Hộ gia đình ông Dương Văn Thi có diện tích đất khoảng 4.674 m² thuộc thửa số 130, tờ bản đồ số 15, tọa lạc tại ngã tư đường Vành đai phía Tây, phường Tân Lợi, thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk. Đất này do gia đình ông Thi nhận giao khoán trồng cà phê với Công ty Trách nhiệm hữu hạn Một thành viên Cà phê Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk (Viết tắt là Công ty Cà phê).

Ngày 12/5/2004, Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh Đắk Lắk ban hành Quyết định số 650/QĐ-UB về việc thu hồi đất của Công ty Cà phê giao cho Ủy ban nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột để giải quyết đất sản xuất cho đồng bào dân tộc thiểu số tại chỗ, diện tích đất thu hồi là 1.013.455 m², trong đó có 4.674 m² thuộc thửa đất số 130 giao khoán cho ông Dương Văn Thi. Sau đó, Ủy ban nhân dân tỉnh không thực hiện thu hồi đất ngoài thực địa nên Công ty Cà phê tiếp tục ký kết hợp đồng giao khoán với hộ ông Thi để sản xuất trồng cây cà phê. Đến năm 2012, Ủy ban nhân dân tỉnh Đắk Lắk có Quyết định số 24/QĐ-UBND ngày 05/01/2012 thu hồi 14.873,2 m² của Công ty Cà phê giao cho Ủy ban nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột quản lý để xây dựng công trình đường Vành đai phía Tây thành phố Buôn Ma Thuột, trong đó thu hồi một phần diện tích đất của hộ ông Thi là 3.030,3 m². Diện tích này đã được Ủy ban nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột phê duyệt phương án bồi thường hỗ trợ tại Quyết định số 865/QĐ-UBND ngày 08/3/2012, ông Thi đã nhận toàn bộ tiền đền bù, không khiếu nại gì. Phần diện tích đất còn lại 1.908,1 m² hộ ông Thi tiếp tục quản lý, sử dụng.

Ngày 10/10/2017, Ủy ban nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột ban hành Quyết

định số 5644/QĐ-UBND về việc phê duyệt phương án bổ sung bồi thường, hỗ trợ và chi phí tổ chức thực hiện bồi thường hỗ trợ khi Nhà nước thu hồi đất để xây dựng công trình: Trung tâm chỉ huy Cảnh sát Phòng cháy và chữa cháy tỉnh Đắk Lắk, thu hồi phần diện tích đất còn lại của ông Thi là 1.908,1 m², giá trị bồi thường là 379.743.037 đồng, cụ thể: Bồi thường về nhà 39.292.548 đồng, vật kiến trúc 157.686.739 đồng, cây trồng 19.621.200 đồng, chính sách hỗ trợ khác (hộ gia đình cá nhân trực tiếp sản xuất nông nghiệp) 163.142.550 đồng.

Ông Thi không đồng ý với Quyết định 5644 nên chưa nhận tiền bồi thường và ngày 07/9/2018, ông Thi khởi kiện yêu cầu Tòa án hủy Quyết định số 5644/QĐ- ngày 10/10/2017 của Ủy ban nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk, buộc Ủy ban nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột ban hành lại Quyết định phê duyệt phương án bồi thường hỗ trợ cho gia đình ông theo đúng quy định.

2. Quá trình giải quyết vụ án:

- **Bản án hành chính sơ thẩm số 02/2019/HC-ST ngày 26/02/2019 của Tòa án nhân dân tỉnh Đắk Lắk** đã quyết định: Bác toàn bộ yêu cầu khởi kiện của ông Dương Văn Thi về việc yêu cầu hủy Quyết định số 5644/QĐ-UBND ngày 10/10/2017 của Ủy ban nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột về việc phê duyệt phương án bổ sung bồi thường, hỗ trợ và chi phí tổ chức thực hiện bồi thường, hỗ trợ khi Nhà nước thu hồi đất để xây dựng công trình Trung tâm chỉ huy Cảnh sát phòng cháy và chữa cháy tỉnh Đắk Lắk và buộc Ủy ban nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột ban hành lại quyết định phê duyệt phương án bồi thường, hỗ trợ cho gia đình ông theo đúng quy định.

- **Kháng cáo:** Ngày 13/3/2019, Tòa án nhân dân tỉnh Đắk Lắk nhận được đơn kháng cáo của ông Dương Văn Thi kháng cáo toàn bộ án sơ thẩm, yêu cầu hủy án sơ thẩm.

- **Quan điểm của Viện kiểm sát tại phiên tòa phúc thẩm:** Chấp nhận 1 phần kháng cáo của ông Dương Văn Thi; Sửa Bản án sơ thẩm số 02/2019/HC-ST ngày 26/02/2019 của Tòa án nhân dân tỉnh Đắk Lắk theo hướng: Chấp nhận 1 phần đơn khởi kiện của ông Thi, hủy 1 phần Quyết định 5644 về việc phê duyệt phương án bổ sung bồi thường, hỗ trợ và chi phí tổ chức thực hiện bồi thường, hỗ trợ khi Nhà nước thu hồi đất hộ ông Thi để xây dựng công trình, buộc Ủy ban nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột ban hành bổ sung về phần hỗ trợ đào tạo, chuyển đổi nghề và tìm kiếm việc làm khi thu hồi đất của hộ ông Thi.

- **Bản án hành chính phúc thẩm số 198/2019/HC-PT ngày 30/10/2019 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng** đã quyết định: Chấp nhận kháng cáo của ông Dương Văn Thi về phần yêu cầu hỗ trợ tiền đào tạo, chuyển đổi nghề, tìm kiếm

việc làm và sửa bản án hành chính sơ thẩm.

+ Chấp nhận một phần yêu cầu khởi kiện của ông Dương Văn Thi về hủy Quyết định số 5644/QĐ-UBND ngày 10/10/2017 của Ủy ban nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột. Yêu cầu Ủy ban nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột ban hành lại Quyết định phê duyệt phương án bổ sung bồi thường, hỗ trợ và chi phí tổ chức thực hiện bồi thường, hỗ trợ khi Nhà nước thu hồi đất để xây dựng công trình Trung tâm chỉ huy Cảnh sát phòng cháy và chữa cháy tỉnh Đắk Lắk. Trong đó: Bổ sung vào quyết định phê duyệt về phương án hỗ trợ tiền đào tạo, chuyển đổi nghề và tìm kiếm việc làm cho hộ ông Thi theo quy định của pháp luật.

+ Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông Dương Văn Thi về giá trị bồi thường nhà ở còn lại, về giá trị tài sản và vật kiến trúc, về giá trị cây trồng trên đất về giá trị bồi thường căn nhà số 01 và bồi thường về đất bị thu hồi đã được phê duyệt tại Quyết định số 5644/QĐ-UBND ngày 10/10/2017 của Ủy ban nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột.

3. Những vấn đề cần rút kinh nghiệm:

Diện tích đất 1.908,1m² thuộc thửa đất số 130, tờ bản đồ số 15 tọa lạc tại phường Tân Lợi, thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk mà ông Dương Văn Thi khiếu nại yêu cầu bồi thường là đất được Nhà nước giao cho Công ty Cà phê quản lý, tổ chức sản xuất, không thu tiền sử dụng đất. Sau khi được giao đất, Công ty Cà phê ký kết hợp đồng giao khoán cho các hộ dân để sản xuất trồng cây cà phê, trong đó có hộ của ông Thi. Theo hợp đồng thì Công ty Cà phê chỉ giao khoán cho hộ ông Thi trồng cây hàng năm trên đất chứ không phải là giao quyền sử dụng đất. Do vậy, hộ ông Thi không được bồi thường về đất theo quy định tại Điều 75, 76, 77, 82 Luật Đất đai năm 2013.

Ủy ban nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk ban hành Quyết định số 5644/QĐ-UBND ngày 10/10/2017 về việc phê duyệt phương án bổ sung bồi thường, hỗ trợ và chi phí tổ chức thực hiện bồi thường, hỗ trợ khi Nhà nước thu hồi đất để xây dựng công trình nhưng chưa xem xét hỗ trợ tiền đào tạo, chuyển đổi nghề và tìm kiếm việc làm cho hộ ông Thi là không đúng, làm ảnh hưởng quyền lợi của gia đình ông. Bởi vì, hộ ông Dương Văn Thi trực tiếp sử dụng đất từ năm 2002, tính đến thời điểm thu hồi là hơn 14 năm; sau khi hết hạn hợp đồng hộ ông Thi tiếp tục sản xuất trồng cây hàng năm: Mì, ngô...trên diện tích đất này cho đến khi có thông báo thu hồi đất và theo biên bản kiểm kê tài sản ngày 30/12/2016 thể hiện tại thời điểm thu hồi đất, trên diện tích đất của hộ ông Thi có nhiều cây trồng lâu năm và hàng năm (*chuối 261 cây, đu đủ 7 cây, keo 28 cây, mít, khoai môn, nghệ...*). Mặt khác, theo biên bản xác minh thực trạng lao động ngày 27/02/2017 của Trung tâm quỹ đất tỉnh Đắk

Lắc cho thấy hộ ông Thi là hộ trực tiếp sản xuất nông nghiệp, có 08 nhân khẩu và sinh sống chủ yếu vào sản xuất nông nghiệp. Vì vậy, hộ ông Thi là “Hộ gia đình, cá nhân trực tiếp sản xuất nông nghiệp” khi nhà nước thu hồi đất nông nghiệp thì hộ ông Thi không có đất để sản xuất nông nghiệp, ổn định đời sống (Công ty cà phê là đối tượng được bồi thường nhưng không trực tiếp sử dụng đất) thì hộ ông Thi phải được hỗ trợ tiền đào tạo, chuyển đổi nghề và tìm kiếm việc làm theo quy định tại khoản 2 Điều 83, khoản 1 Điều 84 Luật đất đai; Điều 20 Nghị định số 47/2014/NĐ-CP và khoản 1 Điều 2 Quyết định số 63/2015/QĐ-TTg ngày 10 tháng 12 năm 2015 của Thủ tướng Chính phủ.

Do đó, Bản án hành chính phúc thẩm số 198/2019/HC-PT ngày 30/10/2019 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng đã chấp nhận quan điểm của Viện kiểm sát và kháng cáo của ông Dương Văn Thi, hủy 1 phần Quyết định 5644 về việc phê duyệt phương án bổ sung bồi thường, hỗ trợ và chi phí tổ chức thực hiện bồi thường, hỗ trợ khi Nhà nước thu hồi đất hộ ông Thi để xây dựng công trình, buộc Ủy ban nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột ban hành bổ sung về phần hỗ trợ đào tạo, chuyển đổi nghề và tìm kiếm việc làm khi thu hồi đất của hộ ông Thi.

Trên đây là nội dung cần rút kinh nghiệm nghiệp vụ trong công tác kiểm sát giải quyết các vụ án hành chính, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Đà Nẵng thông báo đến Viện kiểm sát nhân dân các tỉnh, thành phố trong khu vực nghiên cứu, rút kinh nghiệm chung khi kiểm sát giải quyết các vụ án tương tự./.

- Nơi nhận: *như cũ*
- Đ/c Nguyễn Huy Tiến PVT VKSNDTC (B/cáo);
  - Vụ 10, Vụ 14, VKSNDTC (B/cáo);
  - Lãnh đạo viện VC2;
  - VC1, VC3 (Đề biết);
  - 12 tỉnh, TP trong khu vực;
  - Trang thông tin điện tử VC2;
  - Lưu: VP, V3, HSKS.

KIN VIỆN TRƯỞNG
PHO VIỆN TRƯỞNG
Nguyễn Văn Chiến
Nguyễn Văn Chiến